Nr. 77 Sibiiu, Joi 16/29 Iulie 1909. *Anul LVII.*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL.
Pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele şi inserţiunile
să se adreseze Administraţiei tipografiei arhidiecezane. Sibiiu, str. măcelarilor 45.
Corespondenţele
să se adreseze Redacţiei „Telegrafului Român", strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE.
Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil. rândul cu litere garmond.

Nr. 7723 Şcol.

Notificare oficială.

Cartea „Prelegeri metodice din istorioare biblice", preparaţiuni la întreagă materia de învăţământ prescrisă pentru clasele II., III. şi IV. ale şcoalelor primare, 74 lecţiuni cu harta istorică a Palestinei de Nicolae Crişmariu, Arad, 1908, se recomandă ca manual ajutător catecheţilor din şcoalele noastre elementare poporale.

Sibiiu, 9 Iuliu 1909.

Consistorul arhidiecesan.

Nr. 8259 Şcol. 1909.

CONCURS.

Din fondurile arhidiecezane cu finea anului şcolar au venit vacante următoarele stipendii:

1. Din fondul Moga un stipendiu de una miie (1000) coroane pentru drepturi sau filosofie.

2. Din fundaţiunea Francisc Iosif 3 stipendii de câte una sută (100) coroane pentru şcoalele medii.

3. Din fundaţiunea Cologea 3 stipendii câte de una sută (100) cor. pentru şcoalele medii.

Ceteris paribus vor fi preferiţi concurenţii din Munţii-Apuseni.

4 Din fundaţiunea Dr. Absolon Todea 1 stipendiu de una sută (100) coroane pentru şcoalele medii.

Pentru conferirea acestor stipendii se publică concurs cu termin de 30 de zile dela 1-a publicare în ziarul „Telegraful Român".

Cererile de concurs sunt a se înainta la consistorul arhidiecesan instruate cu următoarele documente:

a) Carte de botez.

b) Testimoniu şcolar din anul ultim.

c) Testimoniu de paupertate.

d) Eventuale alte documente recomandătoare.

Cererile întrate după espirarea concursului nu se vor lua în considerare.

Sibiiu, 9 Iulie 1909.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 8259 Şcol., 1909.

CONCURS.

Devenind în vacanţă un post de profesor în secţiunea pedagogică a seminarului arhidiecezan pentru îndeplinirea aceluia se publică prin aceasta concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român".

Specialitatea concurenţilor să fie istoria universală, a patriei şi istoria specială a bisericei ortodoxe române din Ungaria şi Transilvania.

In sensul regulamentului seminarial §. 5 punct 2 alinea *b)* dela candidaţi se cere pregătire prescrisă pentru institutele pedagogice de stat, respective pe lângă cualificaţiunea prescrisă în §. 122 punct 10 din statutul organic şi diplomă de profesor pentru şcoalele medii cu studiul principal istoria.

Cererile de concurs sunt a se înainta în terminul normal la Consistorul arhidiecezan.

Cererile întrate după expirarea terminului de concurs nu se vor lua în considerare.

Sibiiu, din sedinţa senatului şcolar, ţinută la 9/22 Iulie 1909.

Consistorul arhidiecezan.

Păstorirea

păcătoşilor eliberaţi din prinsori

de **Gavriil Hango.**

V.

Mulţi păcătoşi se îndreptează de tot în închisoare şi nu cad în păcatele de mai nainte, dupăce s'au eliberat; dar sunt mulţi şi de aceia, cari, deşi până au fost în prinsoare, au arătat multe semne de îndreptare, dupăce s'au eliberat, iar s'au dat pe calea fărădelegilor. Pentru ce? Pentrucă n'a fost cine să supraveghieze viaţa lor aruncată iar în valurile ispitelor păcatului, de cari până au fost în prinsoare au fost scutiţi, şi aşa venind noaptea duşmanul, a sămănat din nou neghină în sufletul şi inima lor, şi iar s'au abătut dela calea cea bună.

Nu vorbesc aci de cei incorigibili, căci aceştia dela început sunt fiii perirei, şi orice încercare pentru îndreptarea lor, e muncă zădarnică. Ei, dar putem şti noi cu siguranţă, cine este corigibil şi cine incorigibil? Nu, şi de aceea noi preoţii dela închisori ne ocupăm deopotrivă cu toţi delicuenţii, urmând pildei Mântuitoriului, care a predicat cuvântul adevărului la toţi oamenii, fără deosebire, întocmai precum şi Tatăl cel ceresc face de răsare soarele seu şi preste cei buni şi preste cei rei, şi plouă şi preste cei drepţi şi preste cei nedrepţi (Mateiu V. 45). Şi aceasta trebue să o facă şi preoţii din afară, faţă de toţi oamenii, şi mai cu samă faţă de păcătoşii eliberaţi din închisori, căci aceştia asemănându-se bolnavilor reconvalescenţi eliberaţi din spital, au trebuinţă încă de multă îngrijire până să se tămăduiască deplin, ca nu cumva să li se întoarcă boala şi să nu mai poată trece preste o nouă crisă, căci atunci pot fi perduţi pentru vecie.

Cât de mare respundere au preoţii înaintea lui Dumnezeu pentru neîmplinirea datorinţelor lor pastorale, se vede şi din următoarele cuvinte ale Sfintei Scripturi. Dumnezeu zice preoţilor prin rostul profetului Ezechiel, III. 17—18: Fiiul omului, socotitoriu te-am pus pre tine casei lui Israil, şi vei auzi din gura mea cuvânt şi vei înfricoşa pre ei dela mine. Când voiu zice eu celui fărădelege, cu moarte vei muri, şi nu ai osebit, nici ai grăit celui fărădelege, ca să se întoarcă dela căile sale, şi să fie viu, cel fărădelege întru nedreptatea sa va muri, şi sângele lui din mâna ta îl voiu cere. — Apoi, XXXIV. 2—10: O păstorii lui Israil! Au pascu-se pre sine păstorii? Au nu pre oi le pasc păstorii? Iată laptele mâncaţi, şi cu lâna vă îmbrăcaţi, şi ce este gras junghiaţi, iară oile mele nu le paşteţi: pre cea slabă nu o aţi întărit, pre cea bolnavă nu o aţi vindecat, pre cea sdruncinată nu o aţi legat, pre cea rătăcită nu o aţi înturnat, pre cea perdută nu o aţi căutat. Şi s'au făcut oile unele pradă, şi au fost oile unele mâncare tuturor fiarelor câmpului, pentrucă n'au căutat păstorii oile mele, ci s'au păscut păstorii pre sine, iară oile mele nu le-au păscut. Pentru aceea, păstori, auziţi cuvântul Domnului: Iată eu asupra păstorilor, şi voiu cere oile mele din mânile lor, şi voiu întoarce pre ei, ca să nu pască oile mele, şi nu le vor mai paşte păstorii pre ele; scoate-voiu oile mele din gura lor, şi nu le vor fi lor mai mult mâncare. Iar Apostolul Pavel, I. Cor. IX. 16, strigă: Amar mie de nu voiu binevesti.

Şi dintre toate oile acestea, oare cari sunt mai slabe, mai bolnave, mai sdruncinate, mai rătăcite şi mai perdute, ca păcătoşii din închisori şi familiile acestora? Preoţii dela închisori se şi ocupă intensiv cu îndreptarea păcătoşilor de acolo; dar pentruca osteneala lor să nu remână fără resultat, şi pentruca reul să nu se lăţească, e de lipsă, ca şi preoţii din afară să se îngrijească de familiile păcătoşilor acestora, şi apoi şi de ei dupăce s'au eliberat. Deci datorinţele acestea ale preoţilor dinafară le reasumez în următoarele:

1. Dacă familia cutărui deţinut a remas în stare materială atât de rea, încât numai din puterile sale nu se mai poate susţinea, atunci preotul să întrevină la societate pen-

---

FOIŞOARĂ.

Activitatea literară a Metropolitului Andreiu b. de Şaguna.

(Urmare.) de *Gh. Tulbure.*

Această datorinţă a noastră şi pentru aceea trebuie să o împlinim cu strădanie şi râvnă, ca poporenii nostri să vază, cumcă ne îngrijim pentru ei, cari au o neapărată lipsă de o creştere şi povăţuire bună, ca prin aceea din necovârşire la covârşire şi *din ruginita negură a neştiinţelor*, în care prin curgerea nenumăratelor veacuri, spre paguba sa, încă până în ziua de astăzi se află, *la limanul cel liniştit al ştiinţelor şi al luminării să se aducă şi aşa să se prefacă într'un popor cultivat, pe lângă celelalte popoare luminate.*

— Şi ca sfatul acesta al meu să nu răsune în zadar, ca glasul celui din pustie, poftesc pe întreaga preoţime, ca întocmitele sale cuvântări bisericeşti din vreme să mi le trimită încoace, pe care eu după aceea le voi adună într'una şi le voi da la lumină supt numele acesta: *„Adunarea cuvântărilor bisericeşti, întocmite prin preoţimea eparhiei greco-răsăritene neunite din Ardeal"*.

Noul episcop dorià aşadar încă dintru început să aducă cinste clerului şi folos sufletesc poporului său prin rostirea de cuvântări luminătoare şi povăţuitoare. Dar colecţia de predici, pe care credea s'o tipărească, ca rod al zelului apostolesc al preoţilor săi, nu ştim să fi văzut lumina zilei. Şaguna nu-o mai aminteşte nicăiri, iar între scrierile sale nu se găseşte. E foarte probabil, că preoţimea de atunci — întomai ca şi cea de astăzi — nu se va fi prea întrecut întru propoveduirea cuvântului evangelic.

Astfel Şaguna se vede constrâns, ca tot dânsul, cel ce toate le-a făcut, câte s'au făcut, să se îngrijească şi de o colecţiune de predici pentru preoţime.

Colecţiunea aceasta a şi apărut la anul 1855 sub titlul:

Chiriacodromion, *adecă cuvântări bisericeşti pentru fiecare Duminecă a anului, întocmite de Prea sfinţitul Arhiepiscop al Astrachanului Nichifor Teotoke, tipărit acum întâiadată cu un adaus de cuvântări pentru sărbătorile Domneşti, în zilele Preaînălţatului nostru Impărat al Austriei Francisc Iosif I, supt privegherea şi cu binecuvântarea Preasfinţiei Sale Domnului Andreiu Baron de Şaguna, Episcop al Bisericei gr. răsăr. ortodoxe în marele Principat al Ardealului etc. etc., Sibiiu tipărit în tipografia diecezană la anul Domnului 1855*, fol. 471 pp.

Cuvântările acestea ale arhiepiscopului Teotoke, 58 la număr, pe 335 pag. în folio, a aflat Şaguna de bine să le pună la dispoziţiunea preoţimii sale, mai mult ca modele de cuvântări, după care aceasta însaşi să întocmească şi să rostească poporului alte cuvântări potrivite.

Deoarece aceste cuvântări erau numai pentru Duminecile anului, Şaguna le întregeşte cu un ***Adaus de cuvântări pentru sărbători,*** alcătuite de el însuşi.

Desluşiri mai amănunţite cu privire la tipărirea acestor cuvântări se dă în a sa *„Inainte cuvântare către toţi iubitorii de Christos cetitori"*, pusă în fruntea adausului său.

— „După ce am văzut, — zice dânsul — *lipsa* cea mare de o carte a cuvântărilor bisericeşti pentru bisericile noastre eparhiale şi din pricina aceasta m'am hotărît a pretipări în tipografia noastră episcopească, spre acest sfârşit, cartea aşa numită Kiriacodromion, adecă cartea drumului Duminecilor, în care se află cuvântări foarte folositoare creştinilor despre Duminecile de preste an — numai decât s'au aprins în mine dorul, ca cartea aceasta să o dau creştinilor noştri într'un chip covârşit, adecă îmbogăţită cu cuvântări pentru toate sărbătorile de preste an.

De aceea cu ajutorul lui Dumnezeu m'am şi apucat de compunerea acestor cuvântări bisericeşti pentru sărbătorile domneşti de preste an, care ca un adaus spre deplinirea lipsei de hrana sufletească a creştinilor noştri le tipăresc aci spre întrebuinţarea obştească pe la biserici şi pe la casele creştinilor, având nădejde, că acelea vor fi tuturor, celor ce le vor cetì cu băgare de seamă, spre folos vremelnic, şi vecinic, căci eu cuvântările acelea le-am compus nu numai după Duhul cel adevărat al bisericii noastre ortodoxe răsăritene spre mântuirea vecinică a credincioşilor, ci totdeodată am adus în ele şi nişte poveţe folositoare despre aceea, cum să se poarte creştinul în lucrurile sale lumeşti, ca petrecerea sa în lumea aceasta să-i fie desfătătoare, cum să fie strădalnic în agonisirea celor de lipsă, şi cum să cruţe cele agonisite. Am mai adus înainte şi lipsa şi trebuinţa creşterii şi toate cei bune, dela care prea mult atârnă viitoriul credincioşilor noştri şi toate acestea le-am dovedit din sfânta scriptură, ca din izvorul cel mai sigur al tuturor învăţăturilor şi poveţelor bune şi nestrămutate.

tru ajutorarea ei dupăcum e de lipsă: fie prin adunarea de milostenii în bani, în bucate, în haine, în lemne de încălzit şi altele; fie prin lucru de clacă, pentruca să-şi poată lucra pământul — dacă are; fie prin câştigarea de lucru pe sama membrilor familiei, dacă din causa prejudiţiilor nu capătă de lucru, — pentruca astfeliu să nu fie avisată la cerşit, şi prin aceasta împinsă fără voia ei la demoralizare.

2. Dacă în familie sunt copii de şcoală, atunci să se îngrijască pentruca aceia să cerceteze şcoala regulat, şi dacă din cauza sărăciei familia nu i-ar putea provedea cu taxele şi cu mijloacele necesare de învăţământ, atunci să se îngrijască pentru provederea lor cu acelea din averea bisericească, şcolară, comunală, dela stat ori de aiurea, ori prin colecte dela credincioşi.

3. Dar mai cu samă să se poarte îngrijire, ca membrii familiei în absenţa capului familiei să nu decadă şi ei moraliceşte, dându-se la furturi, la beţie, la lene şi la alte păcate, prin ce s'ar ruina şi pre sine, atât moraliceşte, cât şi materialiceşte, iar pe capul familiei după eliberare l-ar aduce la desperare, căci întorcându-se acasă şi aflându-şi familia ruinată şi astfeliu toată fericirea casnică şi speranţa de o soarte mai bună nimicită, ar putea cădea în nouă crime, şi atunci răul de apoi va fi mai mare decât cel dintâiu.

4. Dacă cel deţinut nu are nici o avere şi nici rudenii ori alţi binefăcători, cari după eliberare până îşi va căpăta de lucru să-l ajutoreze, atunci să întrevină preotul la oamenii de bine şi la societate, ca să-l ajutoreze; iar dacă nu capătă de lucru din cauza prejudiţiilor greşite faţă de astfeliu de nenorociţi şi din neîncrederea societăţii în el, atunci să caute a lumina societatea, că dacă noi înşine ne rugăm de Tatăl nostru, carele este în ceriuri, ca numai aşa să ne ierte păcatele noastre, precum *iertăm şi noi greşiţilor noştri*, atunci suntem datori să iertăm şi pre astfeliu de păcătoşi, cari ni-au greşit nouă şi societăţii şi să-i primim iar în sinul nostru, întocmai precum a primit cu bucurie şi tatăl din evangelie pe fiul său cel rătăcit, care s'a reîntors acasă cu pocăinţă. Şi aceasta trebue să o facă societatea, nu numai în interesul celui eliberat, ci chiar şi în interesul seu propriu, căci neajutorându-l şi nedându-i ocaziune ca să-şi poată câştiga pânea de toate zilele pe cale cinstită, tocmai ea l-ar împinge indirect, de şi fără voia ei, la nouă fărădelegi.

5. In fine, şi cea mai de căpetenie datorinţă a preoţilor dinafară faţă de cei eliberaţi din închisori este, ca să convină cu ei cât mai adeseori, chemându-i la sine ori cercetându-i acasă, şi mai cu samă imediat după eliberare, pentru ca prin cuvinte părinteşti continuând munca preoţilor dela închisori, să-i ferească de o nouă cădere morală, ca nu cumva după cuvintele sfintei scripturi, după ce s'au făcut odată moraliceşte sănătoşi, să li se întâmple ceva mai reu.

Preotul, ca centru al mişcărilor din popor.

Lucrare cetită în conferinţa preoţească din tractul protopresb. al Lupşei, ţinută la 21 Maiu v. (ziua sfinţilor Constantin şi Elena,) anul 1909 în parohia Lăturenii.

de preotul *Eugen Munteanu.*

(Urmare).

Să se ferească deci preotul a aduce turmei sale neodihnă şi a-i pricinui pagubă sufletească, ceea ce cu siguranţă nu se va întâmple, dacă-şi va păzi preotul totdeauna indispensabila trezvie, atât trupească, cât şi sufletească, ca fiind condiţionate una de alta, priveghiând neadormit în împlinirea datorinţelor chemării sale, căci zice sf. Ioan Gură de aur: „patimile cari vatămă curăţia şi trezvia trupească şi sufletească sunt de tot nepotrivite pentru un preot şi vatămă simţul creştinilor".

Să se distingă apoi preotul prin cucernicie în faţa poporului său, sub ceeace avem a înţelege, că pătruns fiind de adevărurile evangelice să caute a le şi representa cu toată fidelitatea, silindu-se la tot prilegiul a sădi acele adevăruri şi învăţături şi în inimile poporenilor, cu pilda şi cu cuvântul, atât în biserică, cât şi afară de biserică, în toate acţiunile şi coatingerile sale. Apoi să nu neglige săvârşirea zeloasă a serviciilor divine şi a tainelor şi a celorlalte felurite rugăciuni ce le reclamă necesităţile sufleteşti ale credincioşilor, ca toate aceste acţiuni şi funcţiuni sacre să transpire de sfinţenie şi evlavie, să fie aşa zicând cea mai curată oglindă a cucerniciei ce atât de perfect înfrumseţează pe preot, sporindu-i vaza în faţa poporului său.

Din acţiunile şi faptele preotului apoi trebue să mai transpire şi onestitatea, să fie adecă onest în fapte, în vorbe, onest în îmbrăcăminte şi în chivernisirea casei şi a familiei, şi în genere să ţină şi păzească numai cele cuviincioase chemări şi posiţiei sale atât de frumoase.

Să se ferească apoi preotul de patima sumeţiei şi a trufiei, urmând dragostea din inimă curată faţă de ori şi care poporean al său, ceeace dacă cu tot dreptul se cere dela ori şi care funcţionar şi slujbaş lumesc pus în serviciul intereselor lumeşti ale poporului, dacă voeşte să acapareze iubirea acestuia deobligându-l astfel a fi cu toată supunerea faţă de ordinile lui în interesul împlinirii esacte şi a datorinţelor lui, cu cât mai vârtos se cere aceasta dela slujbaşul dzeesc, care trebue să poarte întipărită pe fruntea sa stema păcii şi a dragostei menite să încălzească inimile şi să desmorţească în turma sa sentimentele cele nobile şi sfinte răcite în sbuciumul şi greul vieţii.

Preotul să fie faţă de poporul său aceea ce e părintele unei familii faţă de familia sa, căci precum aici părintele mângâie cu ţinuta sa şi cu poveţele sale pe toţi membrii familiei sale deopotrivă, dorind a-i vedea pe toţi înotând în bine, aşa preotul ca părintele sufletesc al unei obşti întregi faţă de toate oile turmei sale fără privire la aceea, că unul e bogat, altul e sărac, unul fericit, altul lovit de soarte, unul înotând în îmbuibări, altul tăvălindu-se în noroiul năcazurilor, fără privire la toate acestea, preotul trebue să fie „tuturor toate", cum apostolul Pavel grăeşte despre sine: „M'am făcut jidovilor ca un jidov, ca pe jidovi să-i dobândesc, m'am făcut celor neputincioşi ca un neputincios, ca pe cei neputincioşi să-i dobândesc, m'am făcut tuturor toate, că oricum pe toţi să-i mântuesc". Pe cei îmbuibaţi şi sătui de belşugul binelui să-i înfrâneze a nu se prea încrede în binele lor, a-i povăţui cu toată sinceritatea pentru a folosi binele lor temporal ca mijloc la dobândirea celui de veci, prin comoara pământeană cea espusă ruginii, moliilor şi furilor să-şi acuire comoara cea neperitoare din ceriuri, care la inima omului nu a ajuns şi la urechile lui nu a pătruns.

Să urmeze preotul în privinţa aceasta sfatul apostolului Pavel către Timotei: „Celor bogaţi în veacul de acum porunceşte-le să nu se înalţe cu mintea nici să nădăjduiască întru avuţia cea nestătătoare, ci întru Dzeul cel viu, care ne dă nouă toate de prisosit spre desfătare. Să facă bine să se îmbogăţească în fapte bune, să fie lesne stătători, împărtăşitori. Agonisindu-şi lor temelie bună în viitor, ca să ia viaţa de veci".

Pe cei năcăjiţi şi dosădiţi e dator preotul cu toate ocasiunile a i mângâia şi dacă pentru scăparea lor din noroiul năcazurilor au lipsă de ajutor, preotul să fie cel dintâiu, care să le sară întru ajutor prin poveţele şi sfaturile sale cele sincere de părinte, ba să desvoalte preotul în sine virtutea iubirii celei fără pic de mândrie contra egoismului trufaş în aşa măsură, precum îşi desvoaltă atletul muşchii fizicului său, ca în priveliştea unei lumi întregi să secere laurii biruinţii, asemenea acestuia preotul să şi ia rolul atletului virtuţii şi să se avânte pe scara virtuţilor până acolo, ca în cas de lipsă să tindă poporeanului său chiar şi ajutorul şi sprijinul său material.

Să i fie adecă inima simţitoare la suspinul sărmanilor şi la năcazul săracilor ajutându-i şi miluindu-i după putere, după graiul apostolului: „să plângă cu cei ce plâng, şi să se bucure cu cei ce se bucură", căci procedând preotul aşa, cu toată siguranţa îşi cucereşte o astfel de stimă şi dragoste dela turma sa, pe care cu tot dreptul pot afirma, că nici porţile infernului nu o vor birui.

Preotul să nu fie apoi de fire iute, să încunjure mânia şi feţii acesteia, sfezile, certele şi bătăile, însuşindu-şi ca leac singur vindecător al acestor patimi inherente de altcum tuturor oamenilor, răbdarea şi blândeţa, cele atât de necesare unui păstor sufletesc, căci oare nu se cere dela preot, ca el în toate prilegiurile vieţii să represente „duhul blândeţelor"? Câte neplăceri, câte ciocniri cu turma ori cu singuratici nu obvin în viaţa pastorală a preotului, cari — fiind şi preotul om — îl aduc la iritaţie şi stare de mânie, dar în aceste casuri numai decât să-şi aducă preotul aminte, că el este vas dzeesc, servitor al lui Christos, — eroul răbdării şi blândeţii, care deşi a fost defăimat, năcăjit şi chinuit chiar şi cu munca crucificării, el toate acestea le răbda rugându se încă pentru asupritorii săi: „Doamne, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac". Dacă îşi va aduce preotul aminte de acestea, şi mai cu seamă dacă va purta în urechile sale vocea lui Christos către apostoli: „Fiţi înţeleptţi ca şerpii şi blânzi ca porumbii" şi iarăşi: „Intru răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre", atunci patima mâniei nu-l va putea stăpâni.

(Va urma).

Condiţiuni de primire

în şcoala civilă de fete a Asociaţiunii din Sibiiu şi în internatul aceleia.

In clasa I a şcolii civile de fete se primesc eleve:

a) care arată prin atestat de botez, că au împlinit cel puţin vârsta de 9 ani şi

b) dovedesc prin atestat şcolar, că au absolvat cu succes IV. clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învăţământ prescris pentru clasa a IV-a elementară.

Iar în celelalte clase ale şcoalei civile de fete se primesc eleve cari dovedesc prin atestat şcolar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare la şcoalele de categoria şcoalei civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V şi VI dela şcoală elementară-poporală, primirea în ori-care clasă a şcoalei civile, ce corăspunde vârstei elevei, se poate face numai pe basa unui examen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al şcoalei, în senzul ordinaţiunii ministerului regesc ungar de culte şi instrucţie publică, dto 11 August 1887, Nr. 29,000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, cară se inmatriculează întâiadată la şcoala noastră, au să producă atestat şcolar, atestat de botez şi certificat de revaccinare.

In cursul complementar (supletor) împreunat cu şcoala civilă de fete a Asociaţiunii în senzul §-lui 6 din statutul de organizare al şcoalei, se primesc eleve, care au absolvat patru clase civile (secundare). Se pot primi şi eleve, cari au absolvat numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani şi sunt împedecate a absolva cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul şcolar 1909/1910 se pot face din 1—6 Septemvrie 1909 stil nou.

Examenele de emendare se ţin în 2 Septemvrie 1909 st. n. la 8 ore a. m. cu elevele care s'au anunţat la direcţiune.

In 3 Septemvrie 1909 st. n. la 8 ore a. m. se ţin examenele, iar în 6 Septemvrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. pe lună, şi pentru elevele, care se înscriu prima dată la această şcoală, o taxă de imatriculare de 4 cor., solvită odată pentru totdeauna

---

Primiţi aşa dară, iubiţilor cetitori, şi cuvântările mele cu aceea osârdie, cu care le am scris eu pentru voi şi cu care vi le dau vouă, poftindu-vă tuturor binecuvântarea Tatălui nostru, carele este în ceriuri.

Sibiiu, în Dumineca Rusaliilor, la anul Domnului 1855".

Cuvântările lui Şaguna din Kiriakodromion, 26 la număr, sunt până astăzi cele mai frumoase cuvinte de învăţătură, ce se pot rosti la praznicile mai mari, în bisericile satelor noastre.

Fiecare cuvântare începe prin a arătà însemtatea praznicului, cu tălcuiri şi citate din sfânta scriptură, sau, fiind sărbătoarea vreunui sfânt, mucenic, prin desfăşurarea vieţii şi a faptelor lui bune, şi sfârşeşte cu poveţe şi îndemnuri preţioase şi folositoare pentru zidirea sufletească a credincioşilor.

Afară de aceasta fiecare predică tratează o *temă* oarecare, întemeiată pe un citat biblic şi scoasă din însaşi însemnătatea zilei. Astfel, cuvântarea din ziua de Crăciun glăsuieşte despre *îndurarea* lui Dumnezeu către neamul cel căzut omenesc, cea dela Botezul Domnului despre *minunile* lui Dumnezeu făcute prin ape, râuri şi mări, cea dela sărbătoarea sf. Ioan despre *botez*, cea dela întâmpinarea Domnului despre *datorinţele părinteşti*, cea dela sf. George despre *statornicia* creştinului în legea lui Dumnezeu, cea dela schimbarea la faţă despre *mântuirea sufletului*, cea dela Tăierea capului sf. Ioan despre *primejdiile veseliilor lumeşti* ş. a. m. d.

In cuvântările sale Şaguna ne apare nu numai ca un bun vorbitor şi sfătuitor al poporului, nu numai ca un cuminte tălmăcitor al învăţăturilor evangelice, ci totodată că un iscusit cunoscător al păcatelor şi adânc pătrunzător în tainele firii omeneşti.

Iată de pildă, cum îşi începe cuvântarea dela praznicul sf. Nicolae:

— „Dacă ne vom întrebà, cum sunt oamenii în lume, atunci vom afla, cum că cei mai mulţi oameni sunt buni; decât numai se clatină în faptele lor cele bune, ca şi trestia, carea se pleacă în aceea parte, în care o mână vântul. Şi precum nu se poate zice, că oamenii îndeobşte ar fi răi şi ar fi puţin aplecaţi către fapte bune, aşa nu se poate zice nici aceea, că oamenii îndeobşte ar fi înflăcăraţi pentru nişte vârtuţi măreţe şi pentru nişte fapte, care să le aducă lor un renume mare pentru o vreme mai îndelungată. Prin urmare se poate zice, că oamenii îndeobşte se îndestulesc cu lucrurile obicinuite. Mulţi se depărtează de rău numai pentru urmările neplăcute, care purced dintr'ânsul, şi sunt prietini ai vârtuţii numai până când vârtutea nu cere dela ei vre-o jertfă. Şi precum tot omul se nevoieşte a aveà o astfel de purtare încât să nu se socotească mai rău decât ceilalţi, tocmai aşa se retrag alţii dela fiecare întâmplare, care le-ar puteà aduce cinste preste ceilalţi oameni. Şi aşa mulţi pun toată înţelepciunea lor în aceea, cum să se ascunză la nişte prilejuri, când s'ar puteà deosebì între ceilalţi cu fapte măreţe. Mulţi pentru aceea nu fac vre-o faptă bună, pentrucă nu vreau ca aceea să vie la iveală; iară alţii nu fac nici un lucru bun, căci să tem de judecata altora".

La alcătuirea acestor cuvântări Şaguna pare a se fi folosit numai de cuvintele sfintei scripturi. Izvoare nu pomeneşte. Ele par a fi rodul curat al cunoştinţelor, esperinţelor şi înţelepciunii sale de viaţă.

Şaguna ca cuvântător, vorbeşte în duh evangelic, în grai de păstor aci bun şi blând, aci aspru şi mustrător. Limba predicelor sale este cea pe înţelesul tuturor: acel amestec norocos al limbii cărţilor bisericeşti cu graiul poporului, care-l aflăm în toate scrierile sale îndreptate către popor şi mai ales în pastoralele sale.

O durere a trebuit să încerce însă zelosul arhipăstor şi cu scrierea acestor cuvântări.

Nădejdea lui, că ele vor ajunge în mânile preoţilor şi vor pătrunde chiar în casele tuturor creştinilor pare a nu se fi împlinit.

Căci, iată ce scria, la 2 August 1857, într'un circular adresat preoţimii sale:

— „Cu bucurie mare am înţeles, că unii dintre preoţii noştri eparhiali s'au străduit a câştigà pe partea bisericii lor cartea cea de cuvântări numită „*Chiriacodromion*" şi dintr'ânsa cuvântul lui Dumnezeu în toate Duminecile şi sărbătorile mari cu cuviinţă de pe amvon, îmbrăcaţi în sfite îl cetesc bunilor şi de învăţătură creştinească însetaţilor creştinilor nostri, pentru care faptă frumoasă a lor vor căpătà plata împărăţiei cereşti dela Domnul nostru Isus Christos a cărui evangelie o vestesc cu râvnă şi evlavie; însă şi dela poporeni seceră ei cinste şi laudă, iar dela mine, ca dela Arhiereul lor, sunt totdeauna binecuvântaţi şi socotiţi ca destoinici împreună slujitori cu mine la jertfelnicul Domnului.

(Va urma).

Acelaş didactru e şi pentru elevele din cursul complementar.

Elevele cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale şcoalei civile, sau ale şcoalei elementare a Reuniunii femeilor române, au să fie anunţate de timpuriu la direcţiunea şcoalei, înainte de începutul anului şcolar, pentruca să se poată face dispoziţiunile necesare.

Taxa internatului e 500 cor. pe an, în care se cuprinde şi didactrul, şi se plăteşte înainte, în patru sau în două rate. Spesele pentru cărţile de învăţământ, pentru materialul de scris, desemn şi lucru de mână, se poartă separat de părinţi, precum şi cheltuelile pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, pentru instrucţiune în forte-piano şi în limba franceză.

Taxele pentru instrucţiune în forte-piano sunt: pentru o elevă (singură), 2 ore pe săptămână, 12 cor.[1]) pe lună; pentru două eleve (împreună), 2 ore pe săptămână, 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucţiunea de limba franceză, pe lună 2 cor. de elevă.

Toate taxele se plătesc direcţiunii şcolare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul oraşului şi e provăzut cu apaduct, baie proprie şi lumină electrică, încât ofere cele mai bune condiţiuni igienice.

Elevele din internat, afară de şcoală au în fiecare zi anumite oare de conversaţie în limba franceză, maghiară şi germană după trebuinţă. Pe lângă aceea ele se prepară şi învaţă lecţiunile sub conducerea directoarei, profesoarelor şi guvernantelor.

Elevele, care voesc să fie primite în internat au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 feţe de perini, o plapomă sau ţol de coperit, 4 ciarşafuri (linţoluri, lepedee), 6 ştergare, 6 servicte, apoi perie de dinţi, săpun, şi 2 pepteni, care toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimburile de trup sau albiturile câte ½ duzină din fiecare, două fuste de lustre (jupon) şi două de flanel, ciorapi, batiste (mărami) câte 1 duzină, 1 umbrelă (cort) şi încălţămintea trebuincioasă. Cât pentru toalete nouă, sfătuim părinţii şi tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcămintei elevelor interne, toaletele se fac cu preţuri moderate, prin îngrijirea internatului. Strâns de uniformă să ţin: o haină, 2 şurţe în forma unei haine, o pălărie de vară şi una de iarnă, care au să se facă aici şi care peste tot vor costa cam 30—50 cor.

Dela direcţiunea şcoalei, se poate primi cu poşta: „Statutul de organizare" şi „Regulamentul intern" al şcoalei, „Regulamentul pentru cursul complementar", „Planul de învăţământ" şi „Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii şi de emendare", à 20 bani. De asemenea „Monografia şcoalei" à 2 cor. în care pe lângă istoricul institutului se află descris edificiul şcoalei şi al internatului în toate amănuntele.

Nagyszeben (Sibiiu), în 1 August 1909

Direcţiunea şcoalei.

Din despărţ. „Asociaţiunii".

Convocare.

On. membri a-i despărţământului XXIII. Turda al „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român" precum şi toţi binevoitorii şi sprijinitorii iei sunt poftiţi la adunarea generală, ce se va ţinea în 2 August st. n. 1909 la 2 ore p. m. în localul şcoalei g. cat. din *Petridul-unguresc*, după următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul secretariului, cassariului şi a bibliotecarului.
3. Alegerea alor două comisiuni pentru censurarea rapoartelor şi pentru conscrierea de membri noi şi încassarea taxelor.
4. Predarea bibliotecii poporale înfiinţate pe seama comunei Petridul-unguresc.
5. Eventuale disertaţiuni.
6. Raportul comisiilor esmise.
7. Eventuale propuneri.
8. Alegerea a lor 3 membri verificatori.
9. Inchiderea adunării.

Pentru comitet:

Gh. Vlăduţiu director. *Dr. Valer Moldovan* secretar.

*

Adunarea generală cercuală a despărţământului Bran al „Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român", se va ţinea Luni în 20 Iulie st. v. p. c. la 11 oare a. m. în comuna Sohodol, biserica veche.

Ordinea de zi este următoarea:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărţământului.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul cassarului.
4. Raportul bibliotecarului.
5. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea acestor rapoarte, pentru încasarea taxelor şi înscrierea de membri noi.
6. „Poporul brănean şi starea lui higienică-sanitară", disertaţiune de Dr. Emil Târnăvean, medic cerc.
7. „Starea economică a poporului brănean în trecut şi present" disertaţiune de Isaia Enescu, paroh în Cheia.
8. Raportul comisiunilor de sub pct. 5
9. Stabilirea budgetului pe anul viitor.
10. Incheierea adunării.

Cu această ocaziune se va aranja şi o expoziţiune de anticităţi de tot felul, ear obiectele mai de valoare să vor procura pe sama muzeului naţional.

După masa comună va urma petrecere poporală.

La această adunare sunt învitaţi toţi iubitorii de înaintare a poporului nostru.

Bran, în 9/22 Iulie 1909.

George Babeş
dir. desp.

[1]) Din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutului, pentru susţinerea forte-pianelor în stare bună.

NOUTĂŢI.

Decorare. Preşedintele consiliului de miniştri român, dl I. I. C. Brătianu, găsind în călătoria sa de concediu la Viena, a remis cu această ocasiune baronului Achrenthal marele cordon al ordinului Carol, care i l-a conferit regele României.

*

Principele Carol al României, venind Luni cu automobil dela Borsec, s'a oprit în Reghin, a făcut o plimbare în oraş şi a participat la un dans, aranjat de corpul ofiţerilor din Reghin.

*

Incoronarea regelui bulgar. Din Sofia se anunţă, că preoţimea bulgară ar face greutăţi în chestiunea încoronării lui Ferdinand, pentru motivul că, în conformitate cu principiile bisericii ortodoxe încoronarea unui domnitor este o taină, care, din partea unui preot ortodox, se poate acorda numai domnitorilor ortodoxi. Dilema constă în împrejurarea, că preoţimea bulgară ori vatămă principiul, ori refuză încoronarea catolicului Ferdinand. Ştirea mai adaoge, că nu este imposibil, ca regele la urmă totuşi se va hotărâ să treacă la biserica ortodoxă.

*

Drepturile inspectorului reg. de şcoale. Cineva a pus întrebarea revistei „Magyar Közigazgatás", dacă inspectorul regesc de şcoale are dreptul să fie raportor şi să facă propuneri în representanţa comunală, atunci, când e în discuţie înfiinţarea şi organisarea *şcoalei de stat?* Redacţiunea revistei numite răspunde următoarele: „Nici o lege nu îndreptăţeşte pe inspectorul de şcoale la aceasta. Dacă însă e de faţă şi vrea să dee lămuririle necesare pentru limpezirea chestiei, are să fie ascultat, şi prin aceasta cercul de competenţă al representanţei comunale nu e vătămat, pentrucă dreptul de a decide îi aparţine esclusiv numai ei".

*

Album. In curând va apărea albumul de încrestături în lemn, alcătuit de prof. sem. în Sibiiu, dl D. Comşa, şi conţinând preţioase lucruri de artă.

*

Holera. După informaţiunile acum sosite, holera se întinde mereu în Rusia în mai multe guvernamente. Bântue în deosebi la Petersburg, Arkanghel şi Riga.

*

In Bayreuth s'au deschis în săptămâna trecută reprezentaţiile festive cu opera „Lohengrin". Punerea în scenă, orhestra, corul şi soliştii sunt tot ce poate fi mai perfect la o operă.

*

Pentru călători. S'a întâmplat adesea pe căile noastre ferate se găseşti în vagoane mai multe compartimente reservate şi încuiate pe seama personalului de serviciu al trenului. Conductorul de obicei nu deschidea călătorilor astfel de compartimente, deşi călătorii abea mai aflau locuri unde să şază în marea aglomerare, ce domneşte în lunile de vară pe toate liniile căilor ferate. Acum, în sfârşit, direcţiunea a dat poruncă, în care opreşte reservarea compartimentelor din vagoane, şi conductorilor le este strict interzis a le încuia. Aviz călătorilor.

*

Serbare. In toamna anului curent se va serbători împlinirea a 25 de ani dela înfiinţarea facultăţii de teologie din Bucureşti. Cu ocazia serbării se va tipări o scriere festivă, care va cuprinde darea de seamă asupra facultăţii teologice şi scurte articole din partea profesorilor şi a licenţiaţilor facultăţii.

*

Caz de moarte. Nuvelistul şi liricul german *Detlev v. Liliencron* a reposat lângă Hamburg în etate de 65 de ani.

*

Din Basarabia. Mai mulţi săteni din judeţul Hotinului au emigrat în Canada, pentru a-şi găsi de lucru. Sătenii se ocupă cu grădinăria, dar în urma secetei necurmate au rămas muritori de foame.

*

De imitat. O bancă germană din Ibaşfalău, la propunerea directorului său executiv, a votat un ajutor *anual* de 500 cor. pentru un student universitar, care să fie de naştere din comună, diligent, sărac şi de naţionalitate germană.

*

Bătrâneţe adânci. Intr'un sat din comitatul Solnoc-Dobâca a reposat femeea Murăşanu la vârsta de 111 ani.

*

Tramvaiul electric sibiian se va construi prelungindu-se deocamdată până la şcoala nouă de cadeţi, iar după aceea până la cimiterul central.

*

Din Belgrad se vesteşte, că nici medicii sârbi nu vor participa la congresul internaţional ce se va ţinea la Budapesta.

*

Sindicatul ziariştilor români din Bucureşti a hotărât să ceară guvernului român intervenţie diplomatică în afacerea panglicei tricolore îndepărtate de pe cosciugul lui Aurel Mureşianu la porunca poliţiei din Braşov. Sindicatul a mai hotărât să adreseze presei ungureşti un apel, rugându-o să protesteze impotriva procedeului jignitor de pietate al poliţiei braşovene.

*

Osândit. Studentul indic, cu numele Dhingra, omorâtorul colonelului englez Curzon, a fost osândit la moarte. Dhingra s'a adresat către judecători, zicându-le: Sunt fericit, că pot să mor pentru ţara mea nenorocită.

*

Aeronautul francez, *Bleriot*, s'a ridicat cu aparatul său Duminecă dimineaţa la 4 ore şi 30 minute, ca să treacă în sbor peste canalul La Manche, şi a debarcat la 4 şi 53 de minute în Dover. Astfel a trecut canalul acesta dintre Franţa şi Anglia în 23 minute, câştigând premiul de 25 de mii de franci. In Paris este mare însufleţire pentru curajosul Bleriot.

*

La fondul pentru înzestrarea fetelor sărace al Reuniunii meseriaşilor sibiieni. au mai dăruit: Dr. Victor Moldovan, Dr. Liviu Turcu, cand. de adv. Remi Cosma, Romul Simu, inv. pens. Ioan Baian, fie care câte 20 bani; Iosif Marcu, sen. pensionator 30 bani, soţia sa Paraschiva Marcu 50 bani; George Lazar, culeg. tip. 20 bani; Ioan Nicola, paroh (Albac), 1 cor. Ioan Stanciu, zugrav de case, 2 cor. 50; bani şi Eugenia Tordăşianu, 10 bani.

*

Serată teatrală-muzicală împreunată cu dans va aranja studenţimea română din Sebeşul-săsesc Duminecă în 1 August st. n. în sala cea mare dela „Leul de aur". Inceputul precis la 8½ ore seara. Preţul de întrare: locul I 2 cor., pentru familie de 3 persoane 5 cor.; locul II 1 60 cor., pentru familie 4 cor., locul III 1 20 cor., pentru familie 3 cor., loc de stat 80 fileri, galerie 1 cor. Venitul curat este şi de astădată destinat pentru fondul unei biblioteci publice române în Sebeşul-săsesc, suprasolvirile se vor cuita cu mulţămită.

Cărţi şi reviste.

Sfătuitorul Literar, apare odată pe lună, nr. pe Iulie 1909 cuprinde: Kamadeva amintiri de A. C. Cuza. In amintirea lui Eminescu de N. Iorga. Strigoii, poezie de C. Doboş. D. Bolintineanu: Scrisori din exil. La morm. unui tiran, sonet de G. Tărăbuţă. Din amintirea unui bătrân, întâmplare înainte de desrob. ţiganilor, de D. C. Moruzi. Pe malul apei, de Sully-Prudhomme, poezie trad. de C. Manolache. „Gramofon-Club român" schiţă de H. Stahl. Graiul celor umiliţi, poezie de G. Rotică. Din corespondenţa lui Bariţ, publ. de N. Bănescu Ca mâne poezie de G. Săpunaru. Protivnicilor scrisului nostru de astăzi de T. Crudu. Amăgiţii, versuri de G. Vlădescu. Povestea cu umbrele de N. Mateescu. Sonet de A. Gh. Lazariu. Când s'a propus întâi un tron român casei de Hohenzollern? de C. Moisil. Din vremuri de mărire, roman istoric de M. Gaşpar. Sărăcia, pov. de N. I. Dumitraşcu. Cărţi nouă de N. Iorga. Cronică literară. — Abonamentul: pe an 6 lei, Bucureşti.

Serate de ale meseriaşilor nostri.

Joi, la 1 Iulie 1909, „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu" şi-a ţinut a 6-a şedinţă literară. Vicepreşedintele G. Poponea, punând în vedere, că preşedintele nostru Vic. Tordăşianu, reţinut de afaceri familiare, l-a încredinţat pe d-sa cu conducerea presentei şedinţe, binevenţează pe cei prezenţi, cari cu toată ploaia torenţială ce a căzut aproape în întreagă ziua, au făcut posibilă ţinerea acestei şedinţe. In cele din urmă dl Poponea, în cuvinte pline de jale ne aduce la cunoştinţă, că clasa meseriaşilor nostri a îmbrăcat cu drept cuvânt haină de doliu din causa decedării veteranului protopresbiter onorar, a mult regretatului Bartolomeiu Baiulescu, întemeietorul „Asociaţiunii pentru sprijinirea învăţăceilor şi sodalilor rom. meseriaşi din Braşov". Acest vrednic bărbat, scurt timp după înfiinţarea prin nemuritorul Nic. Cristea a Reuniunei noastre, înfiinţează la 1869 Reuniunea soră din Braşov, pe care conducându-o timp de 20 ani, a muncit fără oboseală şi fără interes personal la întărirea Asociaţiunei şi prin ea a clasei de mijloc. Părintele Baiulescu, după cuvintele distinsului prietin al clasei noastre de mijloc, ale prof. Andr. Bârseanu, dacă a putut realisa scopurile înalte, pentru cari a fost întreaga sa viaţă însufleţit, a fost pentrucă: „El, care predica activitatea era însuşi deosebit de activ; el, care lăuda cumpătarea, era însuşi cumpătat; el, care preamăria virtutea, era însuşi virtuos; el, care predica pacea şi buna înţelegere, era însuşi iubitor de pace; el, care recomanda învăţătura, era însuşi iubitor de învăţătură; el, care sfătuia pe alţii, cum să-şi crească copiii, da însuşi o creştere de model copiilor săi".

Cuvine-se deci să depună fiecare meseriaş o lacrimă de recunoştinţă pe mormântul lui Baiulescu şi să iee drept pildă de urmat faptele lui.

Intraţi după aceasta în însaşi şedinţa literară, notarul St. Duca citeşte procesele verbale ale şedinţelor administrative, din cari cu bucurie a trebuit să se convingă fiecare prietin şi binevoitor al nostru, că Reuniunea noastră adaugă zilnic la activul meseriaşilor nostri.

Doamna profesoară Eugenia Tordăşianu, reportându-se la aniversarul al 20 lea dela moartea poetului nostru mare Mih. Eminescu, arată cum societăţile noastre culturale şi ziaristica noastră ţine să facă vrednică pomenire de acest trist aniversar. Reuniunea meseriaşilor nostri sibieni, zice doamna Tordăşianu, carea vrednică s'a făcut de stima, de iubirea şi de recunoştinţa, ce oamenii nostri de bine i o arată zi de zi, şi care parte activă ia la toate manifestaţiunile din viaţa noastră culturală, s'ar face nedeamnă, dacă din analele ei ar lipsi comemorarea aniversarului al 20-lea al morţii lui Eminescu. Comunicându-ne câteva date din viaţa sbuciumată a poetului, pe acestea le întregeşte prin citirea lucrării lui I. L. Caragiale, întitulată „La Nirvana". Dintre poeziile frumoase ale lui Eminescu ne citeşte cu mult simţ poezia „Luceafărul". Cu vii aplause au fost răsplătite espunerile doamnei Tordăşianu.

Intre debutanţii seratei au plăcut mult Mărioara Suciu cu poezioara „Mireasa mormântului" şi frăţiorul ei Aurel Suciu cu poezia „La uitare". Candidatul de preot dl Valeriu Dragoş ne-a estaziat cu unele arii cântate la violină. Superbă a fost dşoara Voica Baciu în poezia „Regina Ostrogoţilor", după care a urmat dl I. Munteanu cu câteva arii, cântate cu mult simţ şi Traianică Moga cu mai multe compositii, executate la violină.

La fine, ca de obiceiu s'au sortat între participanţi 15 cărticele folositoare, iar dl Poponea ne-a învitat la proxima şedinţă din 29 Iulie n., care fiind festivă o să ne procure multă elevaţie sufletească. Vorba este ca să-şi dea binevoitorul concurs doamna Maria Dr. Crişanu şi fii săi Ionel şi Ascaniu şi poate şi alţii...

„Ştie tot".

Poşta redacţiei.

Dlui S. S. în Ocolişul-mic. Respectivul se află în comuna Lepindea, tractul Târnava.

Mai multora. Cu ziarul nostru nu se poate coresponda în mod oficios, ci numai prin scrisori *francate.* Vă rugăm să vă conformeţi.

Nr. 528/909. (236) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învăţătoreşti din comunele: **Gusu, Broşteni** şi **Beşinău,** tractul Mercurei, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt câte 600 cor. din repartiţie de pe popor.

Reflectanţii sunt datori a cânta cu elevii în biserică.

Petiţiile au să se aştearnă instruite în regulă oficiului protopopesc subsemnat.

Mercurea, 9 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiteral greco or. al Mercurei.

Avr. S. Pecurariu
protopresb.

Nr. 560/1909. (238) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învăţătoreşti din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Abrud şi anume: 1. **Bucium-Cerbu** 2. **Bucium-Isbita** 3. **Bucium Muntari,** 4. **Ciuruleasa,** 5. **Petrângeni** cu **Valea-Bulzului** şi 6. **Vârtop,** se escrie concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Posturile sunt dotate cu salar anual de 600 cor. din repartiţie locuinţă şi lemne de foc. Salariile se vor întregi la 1000 cor. în 1 Iulie 1910 în Vârtop din mijloacele proprii, în celelalte comune dela stat.

Alesul în postul Petrângeni-V.-Bulzului va funcţiona pentru amândouă comunele numai până la 1 Iulie 1910 de atunci încolo însă numai pentru comuna Petrângeni.

Doritorii de a ocupa aceste posturi să trimimită concursele instruite cu documentele cerute de legile din vigoare, subsamnatului oficiu protopresbiteral, în terminul deschis şi înainte de alegere să se presinte poporului în biserică pentru a-şi arăta dnsteritatea în cântări şi tipic.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Abrudului.

Abrud, 11 Iulie 1909.

Petru Popoviciu
protopresbiter.

Nr. 798/1909. (240) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III, **Şpălnaca,** protopresbiteratul Târnava se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 zile de prima publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat, având fiitorul paroh îndatorire a plăti darea erarială după porţiunea canonică, cu toate accidenţiile ei, şi a-se şti că dela 25 familii felderile de cucuruz şi zilele de lucru compet cantorului.

Doritorii de a ocupa acest post să-şi aştearnă cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în Cetatea de baltă (u. p. Küküllövár) până la terminul sus îndicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică cu ştirea protopresbiterului, spre a cânta, eventual a celebra şi cuvânta.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al tractului Târnava în conţelegere cu comitetul parohial.

Cetateadebaltă, 10 Iulie 1909.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 405/909. (225) 2—3

Concurs repeţit.

Pentru ocuparea parohiei de clasa III-a **Feredeu** tractul Geoagiu conform ordinului consistorial Nr. 7552 B's. din 1909 etc. să escrie din nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh de clasa III-a sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiţi aşi aşterne rugările de concurs instruite conform normelor din vigoare, în timpul arătat mai sus subsemnatului oficiu protopresbiteral având a se prezenta în parohie cu ştirea protopresbiterului în vre-o Duminecă sau sărbătoare spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau eelebrare la sfânta liturgie.

Orăştie, 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiteral român gr. or. al tractului Geoagiu.

Vasile Domşa,
adm. prot.

Nr. 220/909 of. par. (239) 1—3

Publicaţiune.

Comuna bisericească **Galaţi,** protopresbiteratul Făgăraşului, dă în întreprindere pe calea licitaţiunei publice minuende zidirea şcoalei române elementare gr.-orientale.

Licitaţiunea verbală şi cu oferte se va ţinea **Duminecă în 1 August a. c. st. n.** la 2 oare p. m. în localul şcoalei confesionale vechi din Galaţi.

Planul şi preliminariul de spese aprobate de Venerabilul Consistor arhidiecezan sub Nr. 6842 Epitr. dto 29 Iulie 1906, precum şi condiţiunile mai amănunţite se pot vedea până la ziua de licitaţiune în cancelaria oficiului parohial gr.-or. din Galaţi.

Preţul strigărei este **13461 coroane 67 fileri.** Licitanţii au a depune vadiu de 10% dela preţul strigărei în bani gata, sau în hâriii de valoare, iar ofertele închise au a se înainta la oficiul parohial până la 12 oare în ziua licitaţiunei.

Comitetul parohial are voe a alege dintre licitanţi pe celce va prezenta mai mare siguranţă, adecă dintre cei trei minus-oferenţi, pe unul.

Galaţi, 18 Iulie 1909 n.

In numele comitetului parohial:

Nicolau Aron par. — preş. **Traian Păcală** notariu.

Nr. 862/909.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Făgăraşului.

Făgăraş în 20 Iulie 1909.

Nicolae Borzea
protopop.

Szebenvármegye alispánjától.

Szám: 7340/1909. fj. (242) 1—1

Pályázati hirdetmény.

Szeben vármegye **nagydisznódi járási** főszolgabirói hivatalnál megüresedett **hivatalszolgai** állásra, mely évi 600 korona fizetéssel, 200 korona lakpénzzel és 94 K 72 f ruházati átalánynyal van javadalmazva, ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják hogy szabályszerüen felszerelt kérvé ye ket 1909 augusztus hó 25 ig hozzám annál is inkább terjesszék be, mivel ké öbb kérvények figyelembe nem vétetnek

Nagyszeben, 1909. évi julius hó 17-én.

Reisenberger
alispán.

Nr. 405—1909 [226] 2—3

Concurs repeţit.

Pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a **Almaşul-de-mijloc** tractul Geoagiului, conform ordinului consistorial Nrul 7552 Bis. 1909 etc., să escrie din nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh cl. III-a sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiţi a-şi aşterne rugările de concurs instruite conform normelor din vigoare în timpul arătat mai sus subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta în parohie cu ştirea protopresbiterului în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau celebrare la sfânta liturgie.

Orăştie, la 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Geoagiu.

Vasile Domşa,
protopresb. adm.

Nr. 405—909 [227] 2—3

Concurs repeţit.

Pentru ocuparea parohiei de clasa III-a **Almaşul-mare-joseni,** tractul Geoagiului conform ordinului consistorial Nr. 7552 B's. din 1909 etc., să escrie de nou concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Român".

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh de cl. III-a sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiţi a-şi aşterne rugările de concurs instruite conform normelor din vigoare în timpul arătat mai sus subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a să presenta în parohie cu ştirea protopresbiterului în vre-o Duminecă sau sărbătoarea spre a să face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare, sau celebrare la sf. liturgie.

Orăştie, la 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Geoagiu.

Vasile Domşa
protopresb. adm.

Nr. 492—1909 [218] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învăţătoreşti din comunele bisericeşti mai jos însemnate din protopresbiteratul Sighişoara, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

1. **Boiul-mare,** al II lea post învăţătoresc nou înfiinţat, cu salar anual 600 cor. în rate lunare anticipative, cuartir şi lemne de foc.

2. **Meşendorf** (filie), salar anual 1000 cor. şi anume: din cassa bisericei 100 cor., dela stat 660 cor., dela comuna politică 200 cor. şi din cele 50% după darea directă 40 cor. Cuartir în edificiul şcoalei, lemnele necesare de foc şi grădină de legumi. Cuincuenalele se vor cere dela stat.

3. **Trapold,** cu salar anual de 600 cor., cuartir în edificiul şcoalei şi 3 stângini lemne de foc.

4. **Zoltan,** cu salar anual de 600 cor., cuartir în edificiul şcoalei, lemnele necesare de foc şi grădină.

Aleşii la aceste posturi vor fi obligaţi a ţinea în Dumineci şi sărbători strană, a instrua elevii de toate zilele şi pe cei de repetiţiune în cântările liturgice şi a le conduce în biserică.

Concurenţii au a şi înainta în terminul deschis cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral, precum şi a se prezenta înainte de alegere în biserică spre a-şi arăta desteritatea în cântări şi tipic.

Sighişoara, 2/15 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. rom. al tractului Sighişoara în conţelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

---

[220] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune, în parohia de cl. I-ă **Preşmer,** cu filia Cărpeniş, protopresbiteratul Braşov, se excrie concurs în termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

Emolumentele postului de capelan sunt jumătate din toate venitele parohiale afară de congruă şi simbrie.

Petiţiunile se vor înainta în terminul indicat la oficiul protopresbiteral al Braşovului, îndatoraţi fiind concurenţii a se prezenta în una din Dumineci în biserică, spre a fi cunoscuţi poporului.

Comitetul parohial gr.-or. din Preşmer:

George Ludu, [prezident. **Irodion Frates,** notar.

In conţelegere cu subscrisul.

Braşov, 22 Maiu 1909.

Vasilie Voina,
protopresbiter.

Nr. 54/909 [233] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de învăţători dela şcoalele confesionale gr. ort. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. al **Avrigului.** se escrie prin aceasta concurs cu terminul până la 1/14 August 1909.

1. **Arpaşul-superior** postul nou înfiinţat de al treilea învăţător cu salar anual de 1000 cor. şi anume 900 cor. din ajutorul de stat şi 100 cor. din cassa bisericii, cuartir şi lemnele necesare pentru foc.

2. **Porumbacul-inferior** al doilea post de învăţător cu salarul anual de 600 cor., cuartir şi lemne pentru foc.

3. **Sărata** al doilea post de învăţător cu salarul anual de 600 cor şi cu prospect de a se întregi după aprobarea alegerii până la 1000 cor. prin ajutor dela stat, cuartir şi lemne pentru foc.

4. **Ucea inferioară** postul de învăţător cu salarul anual de 600 coroane din cassa bisericii cu prospectul de a se întregi după aprobarea alegerii la 1000 cor. prin ajutor dela stat, cuartir şi lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi să-şi subştearnă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral gr. or. al Avrigului (posta Avrig, Felek Szeben vármegye) până la terminul susindicat, având a se presenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la sf. biserică spre a face cunoştinţă cu poporul şi referinţele locale şi spre a-şi arăta desteritatea în cântăriile bisericeşti, având cei aleşi a instrua elevii de şcoală în cântări şi a cânta cu ei în biserică.

Avrig, 5 Iuliu 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al Avrigului în conţelegere cu comitetele parohiale respective.

Ioan Cândea
protopresb.

Nr. 405—909. [224] 3—3

Concurs repeţit.

Pentru ocuparea parohiei de clasa III-a **Stâuini,** tractul Geoagiului conform ordinului consistorial Nr. 7552 B s din 1909, etc. să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Teleg. Român".

Emolumentele împreunate cu acest post de parch de clasa III-a sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea dotaţiunei dela stat.

Doritorii de a concura sunt poftiţi aşi asterne rugările de concurs instruite conform normelor din vigoare în timpul arătat mai sus subsemnatului oficiu protopresbiteral având a să prezenta în parohie cu ştirea protopresbiterului în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a să face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau celebrare la sf. liturgie.

Orăştie, 4 Iulie 1909.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Geoagiu.

Vasile Domşa
protopresb. adm.

---

(229) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor vacante de învăţători din comunele mai jos numite, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român".

1. **Mag,** postul al II-lea nou înfiinţat, salar 1000 cor., şi adecă dela biserică 100 cor., dela stat 900 cor., cuartir în natură şi relut de grădină 20 cor.

2. **Săcel,** postul al II-lea nou înfiinţat, salar 1000 cor., şi anume dela biserică 100 cor., dela stat 900 cor., cuartir în natură şi relut de grădină 20 cor.

3. **Rîusadului,** şcoală cu un singur învăţător, salar 600 cor. dela biserică, cuartir şi grădină în natură. După întregirea postului acestuia se va cere întregirea prescrisă de lege dela stat.

Cei aleşi pe lângă celelalte îndatoriri sunt obligaţi a instrua elevii în cântările bisericeşti şi a provede cu ei în Dumineci şi sărbători cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi îşi vor înainta cererile instruite conform legii (atestat de botez, atestat dela şcoalele medii, absolutorul ped., diploma de învăţător şi eventualele atestate de serviciu) la subsemnatul oficiu în Sibiiu în timpul indicat, şi să se prezinte şi poporului în sf. biserică spre a se face cunoscut prin cântări.

Sibiiu, 6 Iulie 1909.

In conţelegere cu oficiile parohiale respective.

Dr. Ioan Stroia,
protopresbiter.

Aviz.

La un birou (oficiu, cancelarie) din provinţă (în comună fruntaşe) se caută o **putere de lucru** (bărbat ori femeie) **stabilă** pentru manipulaţiune, care să poseadă limbile şi să se deprindă şi cu scrisul cu maşina. Reflectanţii să se adreseze în scris până în *8 August* n. c. la secretariatul Reuniunei agricole române din comitatul Sibiiu, în Sibiiu (Nagyszeben). Retribuţiunea (plata) e 60 cor. la lună. (234) 3—3

Vă miraţi!

50,000 părechi de ghete.

4 părechi ghete numai cor. 7.

Din cauza stagnări de plată a mai multor fabrici, am fost însărcinat a vinde o cantitate mare de ghete, cu preţul tare redus sub costul de fabricare. — Vând deci ori-cui 2 părechi ghete de piele pentru domni şi 2 pentru dame cu şinor, brune ori negre, galoşate, cu talpă de piele durabilă, foarte elegante, cel mai nou fason, mărime după Nr. Toate patru părechile costă numai cor. 7. Trimitere prin ramburs.

EM. MAIERSDORF,
Podgórze Nr. 125.

Schimbul e permis, şi retournarea banilor.
(241) 1—1

Redactor responsabil Teodor V. Păcăţian. Editura şi tiparul tipografiei arhidiecezane